

ชื่อเรื่อง : พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้วิจัย : วิมลพรรณ อภาเวท
สาวิตรี ชีวะสาธน์
ชาญ เดชอัครวง
พ.ศ. : 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการการใช้เฟซบุ๊ก(Facebook) ความคาดหวัง การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่มีต่อเฟซบุ๊ก ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อเฟซบุ๊ก กับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีเพศ อายุ ชั้นปี คณะคะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีเพศ อายุ ชั้นปี คณะคะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊ก (Facebook) แตกต่างกัน
4. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีเพศ อายุ ชั้นปี คณะคะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ไม่แตกต่างกัน
5. ความคาดหวัง การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมากกับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก(Facebook)

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครส่วนใหญ่มีการใช้เฟซบุ๊กทุกวัน และมีความคาดหวัง การใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากและปานกลาง ส่วนความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

Titte   Communication Behavior on Facebook of Students at Rajamangala
                  University of Technology Phra NaKhon

Authors :   Wimonpan Arpavate
                  Sawitree Cheevasart
                  Chan Dejasvanong

Year :   2011

Abstract

This research aims to study about usage behavior of Facebook users, their expectations, uses and gratifications as well as the relation between expectations, uses and gratifications of Facebook users and communication behavior found among students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon who are Facebook users. The research is conducted using survey as a research method and the data used in this research is taken from a sampling group of 400 students.

The results of the study were as followed :

1. The students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, although are different by gender, age, year of studies, faculty, GPA and family's income, share the same kind of behavior when using Facebook.
2. The students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon who are different in gender, age, year of studies, faculty, GPA and family's income, share the same kind of expectation when using Facebook.
3. The students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon whose family incomes are varied, also have different uses of Facebook.
4. The students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon who are different in gender, age, year of studies, faculty, GPA and family's income, do not have any difference in their gratification while using Facebook.
5. The expectation, uses gratification of Facebook users have positive relation at high level with communication on Facebook.

Moreover, the outcome has shown that the majority of the students at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon use Facebook on a daily basis. Their expectation and usage levels are high and moderate respectively while gratification level is high.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นงานวิจัยที่มุ่งเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ความคาดหวัง การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่มีต่อเฟซบุ๊ก ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อเฟซบุ๊กกับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ อาจเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นข้อมูลไปวางแผนพัฒนาและเสริมสร้างให้นักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนสำคัญของชาติสามารถใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์ต่อไป เป็นข้อมูลที่ช่วยสำหรับการเรียนรู้และทำความเข้าใจเรื่องการสื่อสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มนักศึกษาโดยเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นอย่างมากซึ่งสังคมควรมีบทบาทในการให้ความสนใจและดูแลอย่างใกล้ชิด

ขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ที่ให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัย และขอขอบคุณภรรยา สุธาปาน ที่ช่วยจัดรูปเล่มให้ถูกต้องและมีความสวยงาม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการทุกท่านโดยเฉพาะคุณภักดิ์ประวีร์ กลิ่นมัลย์ ที่คอยช่วยเหลือในเรื่องการประสานงานต่าง ๆ รวมทั้งคุณกนกวรรณ คุณชลบุตร และเจ้าหน้าที่แผนกการเงินของคณะฯ ที่อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการวิจัยภายใต้ระเบียบข้อบังคับของราชการ และอาจารย์สุพินดา สุวรรณศรี คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนที่มีส่วนช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ตลอดจนน้องๆ เจ้าหน้าที่ทุกๆ คนของคณะฯ ที่มีส่วนช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ และที่สำคัญขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญตาราง	(ง)
สารบัญแผนภูมิ	(จ)
สารบัญตาราง	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำการวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์	9
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเปิดรับสาร	11
แนวคิดเกี่ยวกับเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์	12
ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด	18
ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ	23
ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	26
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสาร	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	38
ระเบียบวิธีวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การกำหนดคะแนนเพื่อการวิเคราะห์	42
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 4	47
ผลของการวิจัย	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทางด้านลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	47
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก	51
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังจากเฟซบุ๊ก	54
ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก	56
ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อเฟซบุ๊ก	57
ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก	59
ตอนที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐาน	62
บทที่ 5	84
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย	92
ข้อเสนอแนะ	98
รายการอ้างอิง	99
ภาคผนวก	103
แบบสอบถาม	104
ประวัติผู้วิจัย	109

สารบัญแผนภูมิ		หน้า
แผนภูมิที่		
2.1	แสดงกระบวนการเลือกสรรของผู้รับสาร	11
2.2	แบบจำลองของทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ	24
2.3	แบบจำลองการสื่อสารของ Katz และคณะ	27

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงการให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ตามปีคริสต์ศักราช	2
3.1	แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของตัวแทน	40
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	47
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	48
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี	48
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะที่ศึกษา	49
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม	49
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	50
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการใช้เฟสบุ๊ก	51
4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการใช้เฟสบุ๊ก	51
4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องมือ (Function) ของเฟสบุ๊ก	52
4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ในการเล่นเฟสบุ๊ก	53
4.11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอุปกรณ์ในการใช้เฟสบุ๊ก	54
4.12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องความคาดหวังจากเฟสบุ๊ก	54
4.13	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการใช้ประโยชน์จากเฟสบุ๊ก (Facebook)	56
4.14	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อเฟสบุ๊ก (Facebook)	57
4.15	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องพฤติกรรมการสื่อสารในเฟสบุ๊ก (Facebook)	59
4.16	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะจากการใช้เฟสบุ๊ก (Facebook)	61
4.17	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารในเฟสบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน	62
4.18	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารในเฟสบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคณะแตกต่างกัน	63
4.19	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารในเฟสบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีแตกต่างกัน	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.20	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน	65
4.21	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน	66
4.22	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคณะแตกต่างกัน	67
4.23	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีแตกต่างกัน	68
4.24	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน	69
4.25	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน	70
4.26	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน	71
4.27	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคณะแตกต่างกัน	72
4.28	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีแตกต่างกัน	73
4.29	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน	74
4.30	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน	75
4.31	ตารางทดสอบความแตกต่างรายคู่ของรายได้ครอบครัวกับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก (Facebook) โดยใช้ Post Hoc Test	75
4.32	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน	77
4.33	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคณะแตกต่างกัน	78
4.34	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีแตกต่างกัน	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.35	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน	80
4.36	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน	81
4.37	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook)	82
4.38	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์กับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook)	82
4.39	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook)	83